

România vs Polonia: doua realitati divergente (analiza)

Polonia si România, cele mai mari economii din Europa de Est, s-au confruntat cu provocari similare, dar se afla în prezent pe traiectorii complet diferite, în conditiile în care preturile din Polonia sunt sub control, iar România se lupta în continuare cu inflatia si ar putea sa se confrunte cu stagflatie, potrivit unei analize realizata de analistul eToro *Bogdan Maioreanu*.

"Polonia si România sunt cele mai mari economii din Europa de Est. Desi cele doua tari s-au confruntat cu provocari similare, ele se afla în prezent pe traiectorii complet diferite. În timp ce România se lupta în continuare cu inflatia, preturile din Polonia sunt acum sub control, ceea ce a determinat Banca Centrala sa scada rata dobânzii pentru a stimula economia. În România însa este posibil sa asistam la o continuare a stagnarii economiei, având în vedere ca politicile de austeritate fiscala, inflatia ridicata si ratele mari ale dobânzilor sunt preconizate sa continue si anul viitor", releva analiza.

Rata anuala a inflatiei în România s-a situat la 9,9% în septembrie 2025, în crestere, dar usor sub asteptarile pietei, care estima o cifra de 10,1%. Aceasta ramâne cea mai ridicata inflatie din iunie 2023, determinata de cresterea preturilor produselor nealimentare (11,09% fata de 10,48% în august) si serviciilor (10,36% fata de 9,85%). În acelasi timp, inflatia produselor alimentare a scazut (7,86% fata de 8,92%). În mod îngrijorator, datele privind PIB-ul au aratat, în al doilea trimestru al anului 2025, o crestere de doar 0,3% fata de aceeaasi perioada a anului trecut.

În prezent, România are cea mai mare inflatie din UE si a treia cea mai mare din Europa, dupa Turcia si Ucraina, înaintea Rusiei, Belarusului si Moldovei. Comparativ cu tarile din partea centrala si estica a Uniunii Europene, Bulgaria se situeaza la 5,3%, Ungaria la 4,3%, Slovacia la 4,2% si Polonia la 2,9%. Inflatia preturilor de consum din zona euro a crescut la 2,2% în septembrie 2025, de la 2% în ultimele trei luni, situându-se usor peste tinta de 2% a Bancii Centrale Europene, potrivit datelor preliminare.

"Polonia si România au în comun un trecut comunist si alte similitudini, inclusiv granita cu Ucraina, razboiul aducând nevoi urgente de securitate si reînarmare. Însa traiectoria celor doua tari nu putea fi mai divergenta. Spre deosebire de România, datele privind inflatia din Polonia au confirmat stabilizarea preturilor. Indicele preturilor de consum a ramas la 2,9% fata de aceeaasi perioada a anului precedent, în timp ce economistii se asteptau la o usoara crestere, între 3,0% si 3,1%. De la luna la luna, preturile nu au crescut deloc, indicele situându-se exact la 0,0%, fata de o crestere preconizata de 0,2%. Acest lucru arata ca presiunea pe termen scurt asupra preturilor s-a atenuat în mod vizibil. O surpriza care a influentat datele privind inflatia din septembrie a fost scaderea preturilor alimentelor cu 0,5% fata de luna august, precum si o crestere limitata a costurilor energiei", spune Maioreanu.

Saptamâna trecuta, Banca Nationala a Poloniei (NBP) a redus rata dobânzii de referinta cu 0,25%, pâna la 4,5%, marcând a treia reducere consecutiva. Guvernul polonez continua sa urmareasca o politica bugetara relaxata. Proiectul de buget pentru 2026 prevede un deficit ridicat, de 6,5% din PIB, ceea ce înseamna ca stimulentele fiscale vor continua sa sustina cresterea economica si ar putea îngreuna reducerea în continuare a inflatiei.

Economia Poloniei are acum o crestere robusta, cu PIB-ul prognozat sa urce cu 3,5% în acest an, conform BERD.

Între timp, Banca Nationala a României mentine rata dobânzii la un nivel de 6,5% dupa noua pauze consecutive, relativ mare, dar înca mult sub rata inflatiei, cu foarte putine perspective de scadere în viitorul apropiat. Cu toate acestea, BNR prevede ca inflatia va atinge un vârf în trimestrul al treilea, înainte de a scadea.

"Înasprirea fiscala ar trebui sa contribuie la dezinflatie prin racirea cererii. Însa, într-o lume marcata de tensiuni

geopolitice si comerciale globale, masurile fiscale si economice ale guvernului român genereaza o noua doza de incertitudine, determinând BNR sa adopte o pozitie de echilibru extrem de precara. Consumul privat al României a reprezentat 65,6% din PIB-ul nominal în decembrie 2024. Cu o crestere a PIB-ului aproape nula, o inflatie galopanta si rapoarte care indica faptul ca românii încep sa își reduca cheltuielile, o slabire economica suplimentara care sa duca la stagflatie (o stagnare a economiei acompaniata de inflatie si somaj crescut), poate fi un risc real. În timp ce ultimul sondaj eToro Retail Investor Beat arata ca îngrijorările legate de inflatie în rândul investitorilor individuali polonezi s-au atenuat semnificativ, pentru cei români, aceasta a devenit principala preocupare, urmata de o posibila recesiune a economiei românești. De asemenea, încrederea investitorilor români în economia locala se afla la cel mai scazut nivel din ultimii doi ani. Acest lucru ar trebui sa dea de gândit coalitiei de guvernare si prim-ministrului Ilie Bolojan", adauga analistul eToro.

eToro este o platforma de tranzactionare si investitii care le permite utilizatorilor sa investeasca, sa își împartaseasca cunostintele si sa învete. eToro a fost fondata în 2007 cu misiunea de a deschide pietele globale pentru ca toti cei interesati sa poata tranzactiona si investi într-un mod simplu si transparent. În prezent, eToro este o comunitate globala cu peste 40 de milioane de utilizatori înregistrati în 75 de tari.